

Mannen var varsom som en prest som kommer med dødsbudskapet, skriver **Torfinn Espedal**.

Plastpest

En av mine mange identiteter, foruten f.eks. å være psykolog, er at jeg er seiler. I 18 år hadde jeg min 33-foter og holdt trefotsyken i sjakk. Så sprakk det med dunder og brak, og den svært korte versjonen er at jeg med ett var eier av en 20 år gammel 46-foter. En solid, men først og fremst vakker båt.

Etter hvert som jeg bokstavelig talt trengte inn i og ble bedre kjent med båtens indre, oppdaget jeg defekter. Mye måtte skiftes og repareres. Det ble smertefullt både psykisk og økonomisk. Skammen ved at jeg hadde latt meg lure, vokste seg etter hvert opp til å bli en hovedbelastning. Hvordan kunne jeg bli så forblindet? Jeg hadde jo hatt båt i 25 år.

JEG PRØVDE å bruke min psykologifaglige bakgrunn for å håndtere smerten. Ikke skjul det. Snakk om det med flest mulig. Eg har drede meg ut her, men eg e ok for det. Prøv å finne de humoristiske vriene. Hvordan ville Seinfeld laget en episode til komiserien sin av dette? (Dette er en vanskelig, men kjempegod øvelse).

Etter et par år i denne prosessen, var jeg i ferd med å komme ovenpå igjen. Jeg ble ikke kvalm hver gang jeg tenkte på båten f.eks. Jeg kunne så smått begynne å bli i seilbåtblader igjen. I korte øyeblikk kjente jeg snev av seilglede. I glimt kunne jeg se igjen skjønnheten som hadde forblindet meg.

UNDERVANNSSKROGET hadde et utall lag med bunnmaling. Nå gjenstod det bare å fjerne dette. En sandblåser fikk jobben og gikk i gang. Senere på dagen fikk jeg telefon. Om jeg kunne komme ut å se litt. Mannen var varsom som en prest som kommer med dødsbudskapet. Men det var ingen tvil. Båten led av plastpest. Ordet, og synet av alle blærene i gelcoaten rammet meg midt i mellomgulvet. Dette var det endelige nederlaget. Dette var selve fortapelsen.

Etter noen dager med forsøk på debriefinger fra nettverket mitt, begynte jeg å orientere meg på nettet om sykdommen. Det var nedslående (legg merke til metaforen). Tilstanden var ytterst alvorlig. Hvis noe i det hele tatt nyttet, ville det koste flere hundre tusen og ta et år.

Jeg våget meg etter hvert ut blant lokale fagfolk, og forstod etter hvert at de lærde strides, (også her). Det var både skremmende og forvirrende. Til slutt satte jeg meg ned og snakket grundig med ham som hadde lengst erfaring med denne sykdommen. I korthet sa han: Han hadde sluttet å behandle plastpest. For det første kunne man aldri være sikker på at behandlingen førte frem. Noen fikk tilbakefall. For det andre var plastpest ikke så farlig som navnet antydte. Mange båter lider av dette, og eierne lever i lykkelig uvitenhet. Fyll hullene med epoksy, mal over og du kan seile trygt i mange år.

JEG KUNNE gitt mannen en klem, men slikt gjør man ikke i den bransjen. Så jeg tok ham i hånden og takket, men kunne nok ikke skjule lettelsen som skyllet gjennom meg. Det gikk opp for meg at plastpest også er en sykdom med en tydelig psykologisk side.

Jeg måtte jobbe en del med meg selv i ukene og månedene etterpå for å holde fast i denne virkelighetsbeskrivelsen. I uforvarende øyeblikk, gjerne om natten, kom fortapelsesfølelsen snikende og prøvde å feste grep.

Jeg kan nå tilby et nytt produkt fra mitt psykoterapeutiske verktøyskrin: Gruppeterapi for båteiere med påvist plastpest.

Torfinn Espedal er psykolog, spesialist i klinisk psykologi. Han arbeider i privat praksis ved Dialog Psykologsenter. torfinn@dialogpsykologsenter.no